

سازمان دفاع از قربانیان خشونت
Organization for Defending Victims
of Violence

تحولات و تحلیل‌ها در خصوص یمن:
ابعاد سیاسی و حقوق بشری (۱۰)

نمزش راهبردی ۹۶/۴۶

سازمان دفاع از قربانیان خشونت

Organization for Defending Victims
of Violence
دی ۱۳۹۶
۹۶۰۱۰۴۶

در این گزارش تحولات صحنه بحران یمن در هفته دوم دی‌ماه ۱۳۹۶، همچنین تحلیل‌ها، بررسی‌ها، دیدگاه‌ها و پژوهش‌های تعدادی از رسانه‌ها و نهادهای مطالعاتی و پژوهشی غربی و عربی^۱ در خصوص جنگ یمن مورد بررسی قرار گرفته است. محورهای مهم این بررسی به صورتی خلاصه به شرح زیر است:

الف) تحولات صحنه

*یمن

۱- حملات موشکی نیروهای انصارا... به مواضع ائتلاف عربی به رهبری عربستان از ۵ تا ۱۲ دی‌ماه ۱۳۹۶:
الف) شلیک ۲ فروند موشک توسط نیروهای موشکی ارتش یمن و انصارا... به سمت مواضع شبه‌نظامیان ائتلاف عربستان در دو محور یام و ملح، در منطقه نهم واقع در شمال غربی استان صنعا، در تاریخ جمعه ۸ دی‌ماه ۱۳۹۶؛

ب) شلیک یک فروند موشک بالستیک قاهر۱۲، توسط یگان موشکی ارتش و کمیته‌های مردمی یمن به سوی مواضع شبه‌نظامیان در پایگاه الرویک واقع در استان مأرب، در روز پنج‌شنبه ۷ دی‌ماه ۱۳۹۶؛

۲- هدف قرار دادن مواضع نظامیان سعودی توسط نیروهای انصارا... از ۵ تا ۱۲ دی‌ماه ۱۳۹۶:
الف) عملیات انصارا... در سرنگونی یک فروند هواپیمای جاسوسی وابسته به ائتلاف عربی به رهبری عربستان در منطقه الجمارک، واقع در گذرگاه مرزی حررض در استان حجه، در شمال غرب یمن، در روز جمعه ۸ دی‌ماه ۱۳۹۶؛

ب) هدف قرار دادن ۱۵ خودروی نظامی شبه‌نظامیان وابسته به ائتلاف عربستان در منطقه یختل، واقع در ساحل غربی یمن توسط نیروهای ارتش یمن و انصارا... در روز جمعه ۸ دی‌ماه ۱۳۹۶، و کشته و زخمی شدن ۵۰ نفر

از این شبه‌نظامیان؛
Organization for Defending Victims
of Violence

^۱خبرگزاری فرانسه؛ سایت تحلیلی میدل‌ایست آی (Middle East Eye)؛ روزنامه واشنگتن پست (Washington Post)؛ شبکه الجزیره؛ سازمان بهداشت جهانی؛ خبرگزاری رویترز؛ خبرگزاری اسوشیتدپرس؛ سایت تحلیلی میدل‌ایست مانیتور (Middle East Monitor)؛ مؤسسه بروکینگز (Brookings Institution)؛ بنیاد صلح بین‌المللی کارنگی (Carnegie Endowment for International Peace)؛ روزنامه نیویورک‌تایمز (New York Times)؛ نشریه فارین‌پالیسی (Foreign Policy)؛ روزنامه گاردین (The Guardian)؛ سایت تحلیلی نشنال (The National)؛ سایت تحلیلی لوب‌لاگ (Lobelog)؛ مرکز خاورمیانه در دانشکده اقتصاد و علوم سیاسی لندن (Middle East Center, London School of Economics and Political Science)؛ روزنامه الشرق الاوسط (Asharq al-Awsat)؛ شبکه خبری العربیه؛ سایت تحلیلی آژانس گلوبال (Agence Global)؛ هفته‌نامه عرب ویکلی (Arab Weekly)؛ روزنامه دلی صبح؛ روزنامه حریت و سایت گالف ۲۰۰۰ وابسته به دانشگاه کلمبیا (Gulf 2000, Columbia University).

ج) حملات یگان توپخانه‌ای ارتش یمن و انصارا... در روز پنج‌شنبه ۷ دی‌ماه ۱۳۹۶، به محل تجمع شبه نظامیان ارتش عربستان در تپه الشبکه واقع در صحرای البقع، در محور نجران در جنوب این کشور و منهدم کردن مواضع ارتش عربستان در دو پایگاه السدیس و المخروق؛

د) انهدام ۶ خودروی زرهی و ابزارهای جنگی شبه نظامیان ائتلاف سعودی توسط یگان‌های ارتش یمن و کمیته‌های مردمی وابسته به انصارا... در روزهای چهارشنبه و پنج‌شنبه ۶ و ۷ دی‌ماه ۱۳۹۶، در دو استان تعز و البیضاء.

*عربستان

۱- حملات نیروهای ائتلاف عربی به رهبری عربستان به یمن از ۵ تا ۱۲ دی‌ماه ۱۳۹۶:

الف) حملات جنگنده‌های ائتلاف عربستان به یک ایستگاه سوخت در نزدیکی یک بازار در منطقه الجراحی، در جنوب الحدیده، واقع در غرب یمن، در روز دوشنبه ۱۱ دی ۱۳۹۶ و کشته شدن ۲۶ نفر از مردم یمن؛

ب) حملات جنگنده‌های عربستان به منازل مسکونی منطقه الجعده، واقع در استان حجه یمن، در روز دوشنبه ۱۱ دی‌ماه ۱۳۹۶ و کشته شدن ۴ غیرنظامی و زخمی شدن ۱۰ تن دیگر؛

ج) حملات جنگنده‌های ائتلاف به رهبری عربستان به منطقه صرواح واقع در استان مأرب، در شمال شرق یمن و استان عمران، در روز یکشنبه ۱۰ دی ۱۳۹۶ و کشته و زخمی شدن برخی از شهروندان این منطقه؛

د) یورش گسترده جنگنده‌های عربستان به استان الحدیده یمن، در روز شنبه ۹ دی‌ماه ۱۳۹۶ و کشته شدن ۳۰ غیرنظامی و زخمی شدن شماری دیگر؛

ه) حملات هوایی جنگنده‌های عربستان به منازل مردم یمن در استان صعده، در روز جمعه ۸ دی‌ماه ۱۳۹۶، و کشته شدن ۴ غیرنظامی؛

و) حملات جنگنده‌های ائتلاف عربستان در روز سه‌شنبه ۵ دی‌ماه ۱۳۹۶، به منطقه التعزیه در استان تعز، واقع در جنوب غرب یمن و منطقه التحیتا در استان الحدیده، واقع در غرب این کشور و کشته و یا زخمی شدن بیش از ۱۲۰ نفر از غیرنظامیان یمنی؛

۲- درخواست وزارت خارجه وابسته به دولت مستعفی یمن برای ایجاد تغییرات اساسی در ساختار کارکنان بین‌المللی سازمان ملل در یمن و در رأس آن، برکناری جیمی مک گولدریک^۲، هماهنگ‌کننده

² Jamie McGoldrick

امور انسانی سازمان ملل در این کشور، در روز جمعه ۸ دی ماه ۱۳۹۵، به دلیل (به ادعای این وزارتخانه) بیانیه سیاسی و جانبدارانه وی در حمایت انصارا... و از این رو ایجاد شبهاتی درباره اهداف او در این کشور (بیانیه روز پنجشنبه ۷ دی ماه ۱۳۹۶ در خصوص اعلام اعضای انصارا... به عنوان مقامات فعلی یمن و متهم کردن ائتلاف عربستان به کشتار غیرنظامیان در این کشور)، همچنین اعتراض به نادیده گرفتن (به ادعای این وزارتخانه) اقدامات انصارا...، در نقض حقوق شهروندان این کشور، همچنین ابراز تأسف ترکمی بن صالح المالکی، سخنگوی رسمی نیروهای ائتلاف به رهبری عربستان، در روز جمعه ۸ دی ماه ۱۳۹۵، از صدور این بیانیه؛

۳- ادعای ترکمی المالکی، سخنگوی ائتلاف به رهبری عربستان، در نشستی خبری در روز پنجشنبه ۷ دی ماه ۱۳۹۶، مبنی بر شلیک حدود ۸۳ موشک بالستیک و اصابت ۶۵ هزار و ۹۴۲ قبضه خمپاره به خاک عربستان توسط نیروهای ارتش و کمیته‌های مردمی یمن، از سال ۲۰۱۵ تاکنون.

* پارلمان عربی

- متهم کردن ایران به (ادعای) «نقض حقوق حاکمیت ملی یمن» از سوی پارلمان عربی در نشست روز پنجشنبه ۷ دی ماه ۱۳۹۶، درخواست این پارلمان از جامعه بین‌الملل، به ویژه شورای امنیت و مجمع عمومی سازمان ملل متحد، مبنی بر عمل به مسئولیت‌های خود در این خصوص، تأکید این نهاد بر حمایت خود از دولت موسوم به «دولت مشروع و قانونی یمن» به نمایندگی عبدالربه منصور هادی، رئیس‌جمهور مستعفی این کشور و محکوم کردن شلیک موشک‌های بالستیک نیروهای یمنی به شهر ریاض و یا هرگونه حمله آن‌ها به عمق خاک عربستان، روستاها و مناطق مرزی.

سازمان دفاع از قربانیان خشونت

Organization for Defending Victims
of Violence

* آمریکا

- اظهارات جیمز متیس، وزیر دفاع آمریکا، در روز جمعه ۸ دی ماه ۱۳۹۶، مبنی بر عزم جدی آمریکا برای کاهش دادن تلفات غیرنظامیان در یمن با وارد آوردن فشار بر ائتلاف عربستان برای آموزش خلبانان خود جهت هدف قرار دادن دقیق هدف‌های (به ادعای وی) قانونی، همچنین انتقاد او از نیروهای حوثی به دلیل ادعای انباشتن تسلیحات توسط این نیروها در مناطق مسکونی و ازاین‌رو به خطر انداختن جان غیرنظامیان.

*اروپا

۱- ابراز تأسف سخنگوی وزارت خارجه فرانسه در روز جمعه ۸ دی‌ماه ۱۳۹۶، از کشته شدن تعداد زیادی از غیرنظامیان یمنی در جریان عملیات نظامی روزهای گذشته، تأکید وی بر دستیابی هرچه سریع‌تر به راه‌حلی سیاسی از طریق مذاکرات، به‌عنوان تنها راه برای پایان دادن به بحران و پیامدهای فاجعه‌بار آن برای مردم یمن، درخواست فرانسه از تمامی طرف‌های درگیر در یمن در خصوص توجه به حفظ جان غیرنظامیان و فراهم آوردن شرایط لازم برای ارسال کامل و غیرمشروط کمک‌های انسانی به این کشور، همچنین تأکید فرانسه بر لزوم حفظ امنیت عربستان و حمایت از آن به‌ویژه، پس از شلیک موشک‌های یمنی در هفته‌های اخیر به خاک این کشور؛

۲- تماس تلفنی امانوئل ماکرون، رئیس‌جمهور فرانسه، در روز چهارشنبه ۶ دی‌ماه ۱۳۹۶، با سلمان بن عبدالعزیز، پادشاه عربستان، مبنی بر ابراز نگرانی شدید نسبت به فاجعه انسانی در یمن، تأکید بر موضع‌گیری پاریس مبنی بر لزوم حل این بحران از طریق اتخاذ راهکاری سیاسی و بازگشت به میز مذاکرات و دعوت از عربستان برای لغو کامل محاصره یمن جهت ارسال کمک‌های بشردوستانه و کالاهای تجاری به این کشور.

*سازمان ملل متحد

۱- صدور بیانیه توسط جیمی مک‌گولدریک، مسئول هماهنگ‌کننده سازمان ملل در یمن، در روز پنج‌شنبه ۷ دی‌ماه ۱۳۹۶، مبنی بر انتقاد از ادامه کشتار غیرنظامیان به دست ائتلاف عربستان (به‌ویژه، کشته شدن ۶۸ غیرنظامی در دو حمله هوایی جداگانه ائتلاف تحت رهبری ریاض در یمن در یک روز، سه‌شنبه، ۵ دی‌ماه ۱۳۹۶؛ حمله نخست، به یک بازار شلوغ و معروف در استان تعز و کشته شدن ۵۴ غیرنظامی، از جمله ۸ کودک و زخمی شدن ۳۲ نفر دیگر و حمله دوم به استان حدیده و کشته شدن ۱۴ نفر از یک خانواده)، اهمیت قائل نشدن طرفین جنگ برای جان انسان‌ها و پدید آوردن درد و رنج بی‌اندازه برای مردم یمن در این جنگ «عبث و پوچ».

*ابعاد انسانی و حقوق بشری بحران

- صدور بیانیه از سوی ۳ نهاد وابسته به سازمان ملل، از جمله صندوق حمایت از کودکان سازمان ملل متحد (یونیسف)، برنامه جهانی غذا و سازمان بهداشت جهانی، در روز شنبه ۹ دی‌ماه ۱۳۹۶، مبنی بر

تأکید بر لزوم کمک بیشتر به مردم یمن، با توجه به ابتلا ۱ میلیون نفر از مردم این کشور به بیماری وبا و مرگ بیش از ۲ هزار و ۲۲۷ نفر به دلیل این بیماری، نیازمندی شدید ۸۰ درصد از مردم به مواد غذایی، سوخت، آب آشامیدنی و مراقبت‌های پزشکی، نبود غذا و دارو برای ۴,۵ میلیون کودک و زن باردار و افزایش میزان فقر شدید (حدود ۸ میلیون نفر از مردم ناتوان در پرداخت هزینه حمل و نقل روزانه).

ب) محورهایی از تحلیل‌های کارشناسان و مراکز مطالعاتی غربی و عربی

*معادلات جدید جنگ یمن

۱- عبور میانگین فقر در یمن از ۸۵ درصد، رنج بیش از ۲ میلیون کودک یمنی از سوء تغذیه، نیاز بیش از ۱۶ میلیون نفر به آب آشامیدنی سالم و تأسیسات بهداشتی، شیوع گسترده بیماری وبا در این کشور و دست و پنجه نرم کردن حدود یک میلیون نفر با این بیماری، جان باختن بیش از ۵ هزار نفر از غیرنظامیان و معلول شدن ۹۲ هزار نفر از مردم این کشور در این جنگ و بروز درد و رنج حاصل از گرسنگی و قحطی؛

۲- عدم دستیابی ائتلاف عربی به رهبری عربستان به اهداف خود در جنگ یمن: عدم دستیابی ائتلاف به پایگاهی سیاسی در این کشور، ایجاد تغییر و تحول در عرصه سیاسی یمن، تحقق هرگونه نتیجه راهبردی، عدم حفظ امنیت ملی عربستان (با توجه به شلیک موشک‌های یمن به خاک این کشور) و امکان انتقال دامنه جنگ از یمن به عمق عربستان و امارات؛

۳- بروز اختلاف میان عبدربه منصور هادی و امارات در خصوص حمله به یمن، تعارض منافع احزاب یمنی حامی ائتلاف عربی با یکدیگر و همچنین بروز ضعف و سستی در روابط امارات و عربستان (تلاش برای ایجاد ائتلاف با دشمنان یکدیگر، علی‌عبدالله صالح و حزب الإصلاح) و شکست احتمالی ادامه راهبرد عربستان در شرط‌بندی بر روی هواداران علی‌عبدالله صالح در حزب کنگره مردمی و ادامه بازی ائتلاف در حمله به یمن با برگ حزب الإصلاح و احتمال بسیار ضعیف این حزب در موفقیت در این مسیر؛

۴- تأکید رهبران حزب کنگره بر ائتلاف مجدد این حزب با انصارا... و باقی ماندن در جبهه‌های جنگ برای رویارویی با عربستان، به‌رغم کشته شدن علی‌عبدالله صالح؛ ناممکن بودن کنار گذاشتن انصارا... در ساختار سیاسی یمن؛

۵- راهبرد نیروهای انصارا... پس از حمله موشکی به کاخ یمامه ریاض متکی بر دو واقعیت: نخست، در اختیار داشتن تعداد قابل توجهی از موشک‌های بالستیک پیشرفته توسط نیروهای یمن برای حمله به

شهرهای کشورهای عضو ائتلاف و دوم، هدف قرار دادن عمق کشورهای عضو ائتلاف توسط بسیاری از حملات موشک‌های بالستیک یمنی در آینده؛

۶- ناکامی اسماعیل ولد الشیخ، فرستاده سازمان ملل در امور یمن، در مأموریت خود: عدم رخداد هرگونه پیشرفت در بحران یمن؛

۷- رقابت ژئوپلیتیک و ژئواستراتژیک امارات متحده عربی، عربستان و عمان بر سر گسترش نفوذ خود در منطقه المحراء (یکی از دورافتاده‌ترین مناطق یمن با جمعیت پراکنده ۳۵۰,۰۰۰ نفر از قبایل سنی مذهب حاشیه‌نشین و به دورمانده از نفوذ گروه‌های جهادی) با اهدافی چون، مقابله با ادعای قاچاق سلاح از سوی ایران برای حوثی‌ها و تحکیم روابط تجاری و نظامی خود با شرق آفریقا و اقیانوس هند: دامن زدن به رقابت‌های طایفه‌ای و یا سیاسی میان طرفداران عبدربه منصور هادی (از سوی عربستان)، گروه‌های جدایی‌طلب (از سوی امارات) و رهبران قبایل و حامیان سلطان‌نشین عمان (از سوی عمان)^۳.

***اختلافات عربستان و امارات با توجه به رویکردهای ژئوپلیتیک خلیج فارس: در معرض تهدید قرار گرفتن ائتلاف طولانی‌مدت این دو کشور**

۱- هراس امارات از بحران امنیتی در کشورهای عرب حوزه خلیج فارس: ترس از آینده نامعلوم فراروی منطقه و فرار سرمایه‌ها از این کشور؛

۲- اختلافات ریاض و ابوظبی حول محور دیدگاه دو کشور در مورد نظام منطقه‌ای خاورمیانه: تکیه ریاض بر ایران، به‌عنوان عامل اصلی ادعایی تهدیدکننده ثبات در منطقه و مخالفت امارات با خط‌مشی افراطی عربستان، در عوض، حمایت قاطع بن زاید از نیروهای لائیک در خاورمیانه و اعتقاد وی به خطرناک‌تر بودن گروه‌های اسلام‌گرای سنی مذهب برای ثبات منطقه در مقایسه با ایران؛

۳- خشم ریاض از برقراری همکاری میان ابوظبی و دمشق، به‌مثابه جانبداری امارات از محور ایران: مواضع متفاوت دو کشور در خصوص راه‌حل مسالمت‌آمیز برای سوریه؛

۴- عدم حمایت امارات از اخوان‌المسلمین و از این‌رو حمایت از علی عبدا... صالح رئیس‌جمهور مقتول یمن.

³ <http://blogs.lse.ac.uk/mec/2017/12/28/emiratis-omanis-saudis-the-rising-competition-for-yemens-al-mahra/>

*بروز ضعف و سستی در روابط امارات و عربستان در مقابل تقویت روابط عربستان و ترکیه؛

۱- **نشانه‌ها:** کاهش سفرهای متقابل میان سران عربستان و امارات، به‌ویژه محمد بن زاید، ولیعهد ابوظبی و محمد بن سلمان، ولیعهد سعودی در ماه‌های اخیر، ابراز نگرانی امارات از نزدیکی پرشتاب روابط عربستان و ترکیه با توجه به سفر بن علی یلدریم، نخست‌وزیر ترکیه به عربستان، در روز پنج‌شنبه ۷ دی‌ماه ۱۳۹۶ و دو بار ملاقات وی با سلمان بن عبدالعزیز، پادشاه سعودی به‌منظور بررسی اوضاع منطقه، همچنین ملاقات وی با محمد بن سلمان و احتمال سفر ولیعهد سعودی در روزهای آینده به آنکارا، ابراز نگرانی انور قرقاش، وزیر مشاور در امور خارجه امارات، از نزدیکی روابط عربستان و ترکیه؛

۲- **عوامل:** تنش‌آمیز بودن روابط امارات متحده عربی و ترکیه در حال حاضر^۶ پس از حمله شدید رجب طیب اردوغان، رئیس‌جمهور ترکیه به عبدالله بن زاید، وزیر خارجه امارات، به دلیل مطلب توییتری وی در خصوص ترکیه زمان عثمانی (متهم کردن خیرالدین پاشا، فرمانده نظامی عثمانی و حاکم وقت شهر مدینه، به سرقت آثار اسلامی و انتقال آن به ترکیه و کشتار ساکنان این شهر)^۷، امضا توافقنامه میان ترکیه و سودان برای ایجاد یک پایگاه نظامی در جزیره سواکن در مقابل سواحل یمن و عربستان در دریای سرخ (در نزدیکی پایگاه‌های نظامی امارات در جزایر اریتره و یمن) توسط اردوغان در جریان سفر دوره ای اخیر وی به چند کشور نظیر سودان، چاد، تونس و ازبکستان، بروز اختلافات در سیاست خارجی امارات و عربستان با توجه به نوع رویکرد طایفه‌ای عربستان، پایه‌ریزی ائتلاف‌های عربستان بر اساس اصول طایفه‌ای، به‌ویژه در یمن (حمایت از حزب الاصلاح اخوانی و عبدربه منصور هادی، رئیس‌جمهور مستعفی یمن، از منظر طایفه‌ای) و پایه‌ریزی ائتلاف‌های امارات بر اساس رویکرد سکولار (عدم حمایت قوی امارات از سرنگونی دولت سوریه به ریاست بشار اسد و نیز روابط مستحکم امارات با عبدالفتاح السیسی، رئیس‌جمهور مصر)؛

۳- **پیامدها:** ارسال پیام از سوی ترکیه به کشورهای عربی منطقه در خصوص تحکیم نفوذ نظامی خود در سودان و ازبکستان، خشمگین شدن مقامات مصری و عدم واکنش عربستان به آن و بالعکس استقبال از یلدریم در خاک خود، احتمال گسسته شدن ائتلاف ریاض و ابوظبی، به‌ویژه در یمن و خروج نیروهای اماراتی از این کشور، همچنین بروز اختلاف میان دو کشور بر سر روابط با گروه اخوان المسلمین و تنش

4. <http://www.hurriyetdailynews.com/turkey-saudi-arabia-key-nations-for-lasting-peace-turkish-pm-124864>

5. <https://www.dailysabah.com/diplomacy/2017/12/27/turkey-saudi-arabia-key-for-ensuring-peace-in-the-region-pm-yildirim-says>

6. <https://www.dailysabah.com/diplomacy/2017/12/27/dubais-deputy-security-chief-claims-turkey-is-evil-wants-to-harm-uae-with-qatar>

7. <http://www.middleeasteye.net/news/twitter-feud-uae-diplomat-says-arabs-wont-be-led-turkey-1613041242>

آمیز شدن این روابط در آینده، احتمال وقوع آشتی میان عربستان و قطر و از این رو انزوای امارات، با توجه به کاهش شدت حملات رسانه‌ای قطر به عربستان در مقابل افزایش حملات به امارات و تلاش برخی جناح‌ها در حکومت امارات در راستای کاهش شدت ائتلاف با عربستان و جستجو برای یافتن راهکاری به منظور خروج از جنگ یمن و تقویت محور همکاری‌های امارات و مصر در برابر نزدیکی روابط عربستان و ترکیه.

*پیش‌بینی روند تحولات میان ایران و عربستان در منطقه

۱- احتمال تداوم جنگ سرد میان ایران و عربستان: تلاش هم‌زمان دو کشور برای رقابت، آزمایش و ایجاد چالش برای یکدیگر و در عین حال، ممانعت از رویارویی کامل و نابودی یکدیگر و احتمال اتخاذ دیگر تاکتیک‌های جنگ سرد توسط تهران و ریاض، همچون فشارهای اقتصادی، سخنان مرعوب‌کننده و تهدیدآمیز و اجرای عملیات جاسوسی؛

۲- احتمال تداوم جنگ نیابتی میان ایران و عربستان: تلاش احتمالی ایران برای ایجاد ناآرامی در بحرین و استان‌های شرقی عربستان، افزایش حمایت ایران از حوثی‌های یمن، احتمال وقوع جنگ نیابتی میان ایران و عربستان در سوریه (تقابل شورشیان در شمال غرب سوریه با حمایت عربستان، قطر و ترکیه و با استفاده از تانک‌های هدایت‌شونده ضد موشک با نیروهای حامی اسد^۸) و احتمال وقوع درگیری در لبنان به دلیل پافشاری ایران در ساخت کریدور به لبنان از طریق خاک سوریه (با توجه به نقاط قوت ایران در این‌گونه جنگ‌های مبهم و نقاط قوت عربستان در جنگ‌های متعارف)^۹؛

۳- احتمال وقوع رویارویی مستقیم میان ایران و عربستان با توجه به نزدیکی جغرافیایی دو کشور به یکدیگر: (الف) برخی از پیامدهای احتمال رویارویی مستقیم میان ایران و عربستان برای ایران: ورود ایران به جنگ و منازعه با کل جهان عرب سنی و به دنبال آن ایالات متحده آمریکا و توقف تمامی سرمایه‌گذاری‌های جدید خارجی در ایران پس از تحقق برجام در سال ۲۰۱۵، ب) برخی از عواقب ناشی از برخورد مستقیم با ایران برای عربستان: عدم امکان پیش‌بینی پیروزی برای عربستان در این جنگ، به‌رغم برخورداری از تسلیحات بسیار پیشرفته و مدرن و با توجه به عدم تحقق اهداف آن در یمن، ناکام

^۸ <http://foreignpolicy.com/2017/12/21/what-would-a-saudi-iran-war-look-like-dont-look-now-but-it-is-already-here-4/>

^۹ <https://www.thenational.ae/opinion/comment/iran-is-provoking-conventional-war-but-can-it-afford-one-1.689062>

ماندن تلاش سعودی‌ها برای جذب میلیاردها دلار سرمایه‌گذاری خارجی در راستای اجرای برنامه اصلاحات اقتصادی بلندپروازانه خود (فرار سرمایه‌های بین‌المللی از مناطق جنگی).

*سازوکارهایی برای ممانعت از تبدیل شدن جنگ سرد میان عربستان و ایران به رویارویی مستقیم

۱- ایجاد ساختار منطقه‌ای، همچون ساختار سازمان امنیت و همکاری اروپا^{۱۰} به منظور کاهش میزان رقابت امنیتی میان ایران و عربستان؛

۲- همکاری و مذاکره میان آمریکا و روسیه برای میانجی‌گری میان ایران و عربستان؛

۳- بهره‌گیری آمریکا از نفوذ و اهرم‌های فشار خود در عربستان برای رقم زدن آغاز مذاکرات سیاسی میان ایران، عربستان، حوثی‌ها و سایر کشورهای حوزه خلیج فارس؛

۴- تلاش دیپلماتیک آمریکا برای حل و فصل اختلافات با ایران بر سر برجام و به دنبال آن کاهش تنش‌ها در مسائل منطقه‌ای، به‌ویژه میان ایران و عربستان، در راستای حفظ ثبات و امنیت بلندمدت منطقه.

*سیاست نامشخص و سردرگمی آمریکا در یمن

۱- نگرانی کارشناسان آمریکایی در خصوص ورود آمریکا به باتلاق جنگ یمن در راستای حمایت از عربستان، بدون آشنایی با نظام سیاسی پیچیده و متغیر این کشور^{۱۱}؛

۲- قرار گرفتن آمریکا بر سر دو راهی جنگ یمن با توجه به عدم تصمیم‌گیری مشخص در این زمینه در راهبرد امنیت ملی جدید آمریکا: از یک سو تلاش دولت ترامپ برای حمایت همه‌جانبه از عربستان و به‌ویژه ولیعهد آن و در پی آن مقابله با ایران (فروش سلاح و کمک به سوخت‌رسانی هواپیماهای ائتلاف سعودی) و از سوی دیگر عدم همخوانی اقدامات عربستان در ممانعت از ورود کالاهای بشردوستانه به یمن و ایجاد قحطی و گرسنگی و فاجعه انسانی در این کشور با سیاست‌ها و قوانین آمریکا و جامعه بین‌المللی^{۱۲}: تلاش آمریکا برای دور کردن خود از تلفات غیرنظامیان در یمن با توجه به انتقاد شدید و علنی داندل ترامپ از عربستان در ماه دسامبر (۱۵ آذرماه ۱۳۹۶) به دلیل نقش آن در ایجاد و تعمیق بحران بشری و فاجعه انسانی در یمن، به‌ویژه پس از دیدن تصاویر مربوط به درد و رنج و گرسنگی مردم این

10. Organisation for Security and Cooperation in Europe (OSCE)

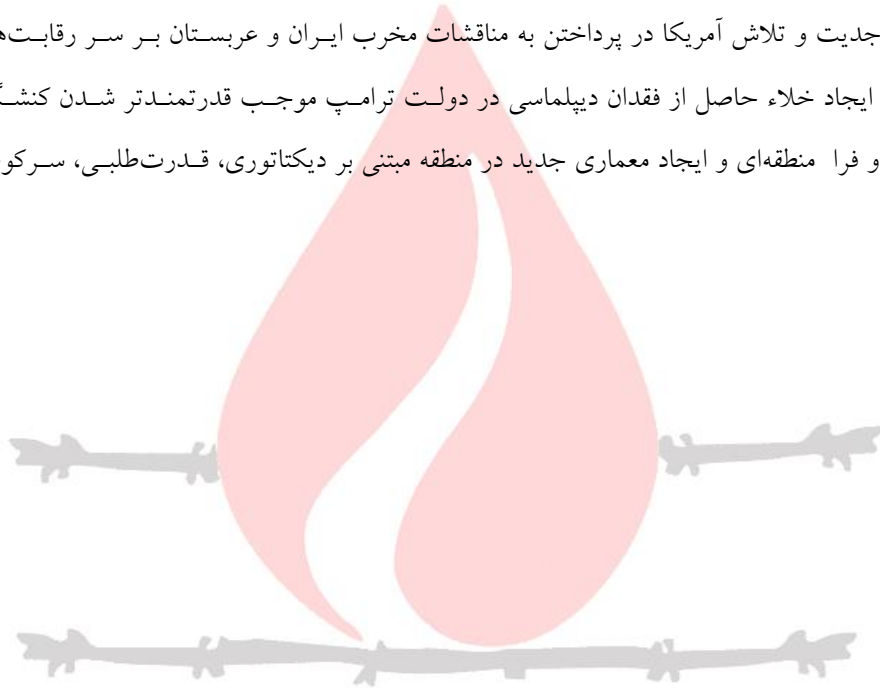
11. https://www.brookings.edu/blog/markaz/2017/12/18/who-are-the-houthis-and-why-are-we-at-war-with-them/?utm_campaign=Foreign%20Policy&utm_source=hs_email&utm_medium=email&utm_content=59610026

12. <http://foreignpolicy.com/2017/12/19/trump-nominee-concedes-saudi-siege-of-yemen-could-be-violating-u-s-law/>

کشور در گزارش نهادهای اطلاعاتی آمریکا و تلاش وی برای وادار کردن عربستان به رفع حصر یمن و صدور مجوز برای ورود دارو، غذا و کالاهای بشردوستانه به این کشور، همچنین انتقادات آمریکا از حملات هوایی بی‌هدف عربستان به یمن و عدم واکنش آن در برابر بحران بشری در این کشور^{۱۳}؛

۳- عدم مداخله دیپلماتیک آمریکا در بحران یمن و سکوت آن در برابر این فاجعه انسانی، موجب قدرتمندتر شدن عربستان و امارات در اراده و تصمیم خود برای تداوم این جنگ، بدون هرگونه نتیجه ثمربخش مشخص برای منافع آمریکا؛

۴- عدم جدیت و تلاش آمریکا در پرداختن به مناقشات مخرب ایران و عربستان بر سر رقابت‌های منطقه‌ای: ایجاد خلاء حاصل از فقدان دیپلماسی در دولت ترامپ موجب قدرتمندتر شدن کنشگران منطقه‌ای و فرا منطقه‌ای و ایجاد معماری جدید در منطقه مبتنی بر دیکتاتوری، قدرت‌طلبی، سرکوب و فساد^{۱۴}.

سازمان دفاع از قربانیان خشونت

Organization for Defending Victims
of Violence

¹³. https://www.washingtonpost.com/world/national-security/why-trump-lashed-out-at-saudi-arabia-about-its-role-in-yemens-war/2017/12/29/7df59788-e750-11e7-ab50-621fe0588340_story.html?utm_term=.70fbc7e094a2

¹⁴. <http://lobelog.com/trumps-national-security-strategy-and-the-middle-east-a-bridge-to-nowhere/>